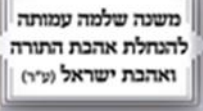

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנוסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת גבריאל ב"ר יעקב יצחק עדני ע"ה הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא אליהו כהן זצוק"ל

משנה ז'

אָשֶׁם תָּלוּי קרבן אשם שמביא אדם שנסתפק אם חטא בעוון שאם היה עושה אותו במזיד היה חייב כרת ואם היה עושה אותו בשוגג היה חייב קרבן חטאת - **הַיְחִיד** אדם פשוט מישראל **וְהַנְּשִׂיא** והמלך **חֲתָבִין** להביא קרבן אשם תלוי באם יש ספק אם עברו עברה, לפי שאצל היחיד והמלך מספיק שיש ספק רק לגבי מעשה העברה כבר מתחייבים בקרבן, ברם **וּמְשִׁיחַ** כהן המשוח **וּבֵית דִּין פְּטוּרִים** מלהביא קרבן אשם תלוי גם אם יש ספק באם התירו את האסור ועשו הציבור על פיהם, שכן בבית דין ששגגו נכתב "ונודעה החטאת", היינו שרק כשידוע שהתירו את האסור צריכים להביא קרבן, אך על ספק לא מביאים קרבן, וכן הדין אצל כהן המשוח **אָשֶׁם וְדַאי** ישנם חמישה סוגי** קרבן אשם הבאים על עברות שונות- **הַיְחִיד** אדם פשוט מישראל **וְהַנְּשִׂיא** והמלך **וְהַמְּשִׁיחַ** וכהן המשוח **חֲתָבִין** חייבים להביא קרבן אשם באם עברו על אחת מהעברות שעליהם חייבים קרבן אשם***, ברם **וּבֵית דִּין פְּטוּרִין** גם אם התירו בטעות אחד מהאיסורים שחייבים עליהם אשם, שכן בית דין מתחייבים בקרבן רק אם התירו איסור שחייבים עליו במזיד כרת שהרי בכל האיסורים השייכים לאשם אין עונש כרת. **עַל שְׂמִיעַת הַקּוֹל** שבועת העדות **וְעַל בְּטוּי שְׂפָתַיִם** שלא לקיים את שנשבע עליו, **וְעַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקַדְשָׁיו** איסור על הטמא להיכנס למקדש וכן לאכול קדשים, **בֵּית דִּין פְּטוּרִין** מלהביא קרבן גם אם התירו באיסורים הנ"ל שכן מי שעבר על האיסורים הנ"ל בשוגג חייב קרבן עולה ויורד וההרי למדנו שבית דין מביא קרבן רק על איסורים שהעושה אותם בשוגג חייב חטאת, ברם **וְהַיְחִיד** איש פשוט מישראל **וְהַנְּשִׂיא** והמלך **וְהַמְּשִׁיחַ** וכהן המשוח **חֲתָבִין** כן חייבים להביא קרבן באם עברו בשוגג על אחד מהאיסורים הנ"ל***, **אֶלָּא שְׂאִין כֹּהֵן גָּדוֹל חָיֵב עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקַדְשָׁיו, דְּבָרֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן** רבי שמעון חולק על תנא קמא וסובר שכהן המשוח לא מביא קרבן אם עבר בשוגג על איסור טומאת מקדש וקדשיו. והטעם הוא היות ולכהן הגדול יש דין מיוחד שלא כמו לשאר הציבור, שכן לשאר הציבור מספיק שרק יעברו על האיסור וכבר יתחייבו קרבן מה שאין כן בכהן המשוח שצריך שקודם יפסוק דין לעצמו ואח"כ יעשה מעשה ורק אז מתחייב הוא בקרבן. עתה שואלת המשנה לפי דעת תנא קמא **וּמָה הֵן מְבִיאִין** איזה קרבן מביאים איש פשוט מישראל, הנשיא וכהן המשוח באם עברו על האיסורים הנ"ל **קָרְבַּן עוֹלָה וְיֹרֵד** איש פשוט מישראל, מביא קרבן לפי יכולתו הכספית, והמלך והכהן המשוח, שהינם עשירים, מביאים כשבה או שעירה כקרבן עולה ויורד. **רַבִּי אֶלְיָעֶזֶר אוֹמֵר: הַנְּשִׂיא מְבִיא שְׂעִיר** אם עבר על איסור טומאת מקדש וקדשיו, לפי שמי שעובר על איסור טומאת מקדש וקדשיו במזיד חייב כרת, וישנו כלל שהנשיא מביא שער לקרבן על כל העברות שחייבים על זדונם כרת.

* היינו שיש להביא קרבן אשם תלוי רק אם עושה העברה יודע את ההלכה שהדבר אסור ורק יש לו ספק אם עבר על האיסור או לא עבר. אבל במקרה של בית דין, היות ולא ידעו את ההלכה שהרי נתעלמה מעיניהם ההלכה פטורים הם מלהביא קרבן אשם תלוי וכן הדין אצל כהן המשוח כמו שלמדנו שכהן משוח ובית דין דינם שווה

רבינו עובדיה מרטנורא
אשם תלוי - עבירות שחייבין על ודונן כרת ועל שגגתן חטאת קבועה, חייבין על לא הודע שלהן אשם תלוי, כגון כשני זיתים: אחד של חלב ואחד של שומן, ואכל אחד מהן ואינו יודע איזה מהן אכל. והמשיח ובית דין פטורין - דכתיב בקרבן צבור (ויקרא) "ונודעה החטאת והקריבו", אין חייבין קרבן אלא על הודע. ומשיח כבית דין.
אשם ודאי - חמש אשמות הן שבאין על הוודאי, אשם מעילות, אשם גזילות, אשם נזיר, אשם מצורע, אשם שפחה חרופה. היחיד והנשיא והמשיח חייבין - שכל אלו מעשה יחיד הם, לא שנא הדייט ולא שנא משיח ונשיא.
ובית דין פטורים - שאין להוראת בית דין עסק בהם. ואין אשם בא על הוראת בית דין.
אלא שאין כהן גדול חייב על טומאת מקדש וקדשיו דברי רבי שמעון - טעמא דרבי שמעון, דכתיב בטומאת מקדש (במדבר י"ט) "ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל", מי שחטאו שווה לקהל, יצא כהן גדול שאין חטאו שווה לקהל. שנהקל כל מי שנכנס מהן למקדש שוגג, או עבר עבידה בשוגג, חייב על שגגת מעשה בלבד, וכהן משיח אינו חייב אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה, כדמוכח לעיל בפרקין.
ואין הלכה כרבי שמעון, אלא כהן גדול מביא קרבן עולה ויורד אף על טומאת מקדש וקדשיו.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

רבי אליעזר אומר הנשיא מביא שעיר - על טומאת מקדש וקדשיו. לפי שחייבין על זדונו ברת. בדרך שהוא מביא שעיר על שאר מצות שחייבין על זדונו ברת. ואין הלכה כרבי אליעזר, דכיון דאין חייבין על שגגת מקדש וקדשיו חטאת קבוע, אין הנשיא מביא אלא כדרך שהיחיד מביא.

****אָשֶׁם גְּזֹלוֹת אָדָם שֶׁבִּתְחִילָה שִׁיקַר וְאָמַר שֶׁהוּא לֹא חַיִּיב לְחַבְרוֹ כֶּסֶף וְאִף נִשְׁבַּע עַל כֵּךְ וְאַחֲ"כ חָזַר בּו וְהוֹדָה שֶׁכֵּן חַיִּיב. צָרִיךְ לְהַחזִיר אֶת הַגְּזֵלָה וּבְנוֹסֶף צָרִיךְ לְהַבִּיא קֶרֶבֶן לְכַפְרָה.**
אָשֶׁם מְעִילוֹת קֶרֶבֶן שֶׁמִּבִּיא אָדָם עַל שֶׁלֶקַח דָּבָר מִהַהֶקְדָּשׁ וְנִהְנֶה מִמֶּנּוּ.
אָשֶׁם שֶׁפָּחַק חֲרוּפָה קֶרֶבֶן שֶׁמִּבִּיא אָדָם שֶׁבֵּא עַל אִשָּׁה שֶׁהִיא חָצִי שֶׁפָּחַח חָצִי בֵּת חוֹרִין, שֶׁהִיתָה מֵאוֹרֶסֶת לְעַבֵּד עִבְרִי.
אָשֶׁם נְזִיר קֶרֶבֶן שֶׁמִּבִּיא הַנְּזִיר לְאַחַר שֶׁנִּטְמָא לְמֵת וְנִטְהַר.
אָשֶׁם מְצָרַע קֶרֶבֶן שֶׁמִּבִּיא הַמְצֻרָע לְאַחַר שֶׁנִּרְפָּא מִצֻּרְתּוֹ וְנִטְהַר.
***** לְפִי שֶׁכְּתוּב "וְאִם נֶפֶשׁ אַחַת תִּחְטָא" (וִיקְרָא ד, כז) לְמַדִּים אֶחָד יָחִיד וְאֶחָד נִשְׂיָא וְאֶחָד מִשִּׁיחַ נִכְלָלִים בְּהַגְדָּרָה שֶׁל "נֶפֶשׁ אַחַת" וְלִכֵּן חַיִּיבִים הֵם בְּקֶרֶבֶן**

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא
כהן משיח שחטא, ואחר כך עבר ממשיחותו - ולא הספיק להביא קרבנו עד שעבר מכהונתו.
כהן משיח מביא פר - ואפילו עבר לאחר שהעבירוהו ממשיחותו, אמרינן לקמן במתניתין דמביא פר. ולא נקט ליה אלא משום דאיצטריך למתני דנשיא מביא שעיר כשחטא קודם שהעבירוהו, תני נמי בכהן משיח מביא פר.
ונשיא מביא שעיר - דכתיב (ויקרא ד') "על חטאתו אשר חטא", מלמד שמביא חטאת כמו שהיה חייב בשעה שחטא.

פֶּהֶן מְשִׁיחַ כֶּהֵן גָּדוֹל שֶׁנִּמְשַׁח בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה שְׁחָטָא שֶׁהַתִּיר בְּטֵעוֹת אִיסוּר שֶׁהָעוֹבֵר עָלָיו בְּמִזִּיד חַיִּיב כֶּרֶת וּבְשׁוּגָג חַיִּיב חֲטָאָת, וְאַחֲ"כ עָבַר עַל הָאִיסוּר עַל סִמְךָ מֵה שֶׁפִּסַּק, וְאַחֲרֵי כֵן וְלְאַחַר שֶׁחֲטָא עָבַר מִמְּשִׁיחוֹתוֹ פֶּסֶק מִלְּהִיּוֹת כֶּהֵן הַמִּשִּׁיחַ, בְּטֵרֶם הִבִּיא אֶת קֶרֶבֶן הַחֲטָאָת, וְכֵן נִשְׂיָא מֶלֶךְ שְׁחָטָא שֶׁעָבַר עֲבָרָה בְּשׁוּגָג צָרִיךְ לְהַבִּיא כְּכַפְרָה שֶׁעִיר כְּקֶרֶבֶן חֲטָאָת, וְאַחֲרֵי כֵן עָבַר מִגְּזֵלְתּוֹ וְלִפְנֵי שֶׁהִבִּיא אֶת קֶרֶבֶן פֶּסֶק מִלְּהִיּוֹת מֶלֶךְ, פֶּהֶן מְשִׁיחַ מִבִּיא פֶּר כְּקֶרֶבֶן חֲטָאָת, וְהַנְּשִׂיא מִבִּיא שְׁעִיר כְּקֶרֶבֶן חֲטָאָת, לְפִי שֶׁאֵת הַקֶּרְבָּנוֹת מִבִּיאִים לְפִי הַזְּמַן בּו בּוֹצֵעַ הַחֲטָא, וְהִיּוֹת וְהַחֲטָא בּוֹצֵעַ בְּזִמְנָן שֶׁכִּיֵּהֲנוּ בְּתַפְקִידָם, הַכֶּהֵן הַמִּשִּׁיחַ צָרִיךְ לְהַבִּיא פֶּר, וְהַמֶּלֶךְ מִבִּיא שְׁעִיר.